చెంపలకు గిరుకు
...లవాటులేని
...లయ

నమ్మలేని నిజం

చిన్న అడవి. మధ్య సన్నగా వంకరటింకరగా కన్పిస్తున్న కాలిబాట! అక్కడ నన్ను ఒంటరిగా వదలి, బస్సు తనదారిన తాను వెళ్ళిపోయింది. చుట్టూ చూచాను. బాగా ఏపుగా పెరిగిన ముళ్ళ చెట్లు, వేప, మర్రి, నిమ్మచెట్లు ... వాటినిండా, అల్లుకుని విరగబూసివున్న ఏవో అడవిపూల తీగెలు.

సంధ్యాచీకట్లు మెల్లిగా నలువేపులా పరుచుకుంటు న్నాయి. చీకట్లో నిర్మానుష్యంగా గుబురుగా భీతావహంగా వున్న అడవిలోనుంచి కీచురాళ్ళ సంగీతం ప్రారంభమై శరీరాన్ని జలదరింప జేస్తోంది.

ఎక్కడా బండికాదుకదా, దాని గానుల గుర్తుకూడా కన్పించటంలేదు. వారం రోజులక్రితం, నేను ఇక్కడికి వస్తు న్నట్లు ఉత్తరంకూడా వ్రాశాను మా శేఖర్ కు. అది చేరలే దేమో! చాలామార్లు స్వానుభవంలో బంధువుల, స్నేహితుల దగ్గర్నుంచి వారు వస్తున్నట్లు వ్రాసిన ఉత్తరాలు వారు వచ్చి వెళ్లిన మర్నాడు చేరడం నాకు క్రొత్తకాదు! అలాగే నా ఉత్తరము శేఖర్ కు చేరివుండదు. లేకుంటే, ప్రాణస్నేహితుణ్ణి ఈ కారడవిలో "నీ ఖర్మకు నువ్వేరా" అని వదిలేరకం గాదు మా శేఖర్! భారతదేశంలో మరెక్కడా తనకు చోటులేనట్లు

పడుండే వాళ్ళు ప్రార్థిచేసి, ఈ అడవి అవతల ఏ వాహన రివ్వాలా కీ లేని ద్వీపంలాటి ఒక గ్రామంలో పాదుకు మంటాడు. ఆ మాటంటే శేఖర్ జవాబిది :

" 'జననీ జన్మభూమిశ్చ'......అన్నారు. పుట్టినవూరు, స్వంత వ్యవసాయం వదులుక, ఎక్కడికో పరుగుతీసి, అక్కడేదో సుఖమూ, సంతృప్తీ వుందని వూహించుకోవటం నావల్ల కాదురా గోపీ !" అనేస్తాడు గుక్కతిప్పుకోకుండా !

అంతవరకూ బాగానేవుంది ! కానీ ఇలా ఎప్పుడో, ఎలాగో, ఉద్యోగపు బాధ్యతలనుంచీ, ఆఫీసరుగారి కబంధ హస్తాలనుంచీ, ఆయన సునిశిత తీక్షణవీక్షణాలనుంచీ బయటపడి, శ్రీమతికి నాలుగురోజుల్లో తప్పక తిరిగివస్తానని వాగ్దానంచేసి, మరీ బయల్దేరి, చిన్ననాటి చెలికాణ్ణి చూడాలనే తీవ్రవాంఛతో పరుగెత్తుకువచ్చే నాలాటి బస్తీ "గోపీకృష్ణ" లకు మాత్రం ఇలా దారీతెన్నూ లేని మారుమూల గ్రామం కనుక్కోవటం అగ్నిపరీక్షే ! అందుకే ముందు జాగ్రత్తపడి మా శేఖర్ కు నా రాక తెలియపరచాను కార్డుద్వారా. వాడు తన స్వంత పెద్ద ఎద్దులనూ, బండినీ తీసుకుని, ఆతురతగా నా కోసం వేచివుంటాడనికూడా, బస్సులో వస్తూ ఎన్నెన్నో తియ్యని వూహాలు వూహించానుకూడా ! కానీ శేఖర్ రాలేదు...బండీలేదు... కనీసం వాడి తరఫు మనిషికూడా లేడు.

చూస్తుండగానే చీకటి మరింత దట్టమైపోయింది. ఇలా ఆలోచిస్తూ కూర్చోవటం సబబు గాదనిపించి బేగ్ తీసుకుని నడక ప్రారంభించాను. మిట్టపల్లాలుగా వున్న బాట, కళ్ళకు

తగిలేలా బాటమీదకు వంగివున్న కంపచెట్లు చెంపలకు గీరుకు పోకుండా జాగ్రత్త పడ్తున్నాను. నడక అట్టే అలవాటులేని నాకు ఆయాసం వస్తోంది. ఆగి మరోక్కసారి చుట్టూ కలయ జూచాను. ఇంకా గమ్యం షుమారు ఒకటిన్నర మైలు వుండొచ్చు నేమో ననిపించింది! కాలేజీలో చదివేటప్పుడు శెలవుల కోసారి శేఖర్ తనతోకూడా పిల్చుకువచ్చా డిక్కడికి.

ఠక్కున ఆగిపోయాను. బాట రెండుగా చీలి రెండు దార్లు అయ్యింది! ఏ దారిన పోవాలో? ఏ దారంట పోతే ఎక్కడ తేలుతానో ఎవరి కెరుక? కర్తవ్యతా మూఢుణ్ణయి నిల్చుండిపోయాను. తెల్లారేవరకూ ఈ చలిలో చీకట్లో ఇలా నిలబడగలనా? ఏ దారంటో పడిపోతే ఏ వూరో రాకపో తుందా? తిన్నగా ఆరాతీసి శేఖర్ వూరికి వెళ్ళొచ్చు, అంతగా దోవ తప్పితే!

హఠాత్తుగా ఓ ఫర్లాంగు దూరంలో చెట్లచాటునుంచి ఎవరో లాంతరుతో బాటమీద వెళ్తుండటం కన్పించింది. భగ వాన్! బ్రతికిపోయాను. ఏ రైతుసోదరుడో, ఏ పశువుల కాపరో అయ్యుంటాడు. పర్వాలేదు. గబగబ నడిచానంటే అతణ్ణి కలుసు కోగలను. నా పరిస్థితులు వివరిస్తే, జాలితలచి, దోవచెప్పి ఊరు చూపించకపోడు...

నడకవేగం హెచ్చించాను. కానీ ఎంత వేగంగా నడిచినా, నా ముందున్న దీపంవ్యక్తిని కలుసుకోలేకుండా వున్నాను.... అతగా డెవరోగానీ, వాయువేగ మనోవేగాలతో పరుగెడ్తున్న ట్లున్నాడు. నాకు ఆయాసం వస్తోందేకానీ అతణ్ణి అందుకో

లేకపోతున్నాను. మధ్యమధ్య అతడి దీపం పైకీ కిందికీ ఊగుతూ ఆరిపోబోయేంతలో తిరిగి వెలుగుతున్నది! బహుశా అంత తీవ్రంగా, వడిగా నడుస్తున్నాడు కాబోలు! మా ఇద్దరిమధ్యా దూరము ఏ మాత్రము తరగటంలేదు. పోనీ కేకవేస్తే? ఏమని? 'అబ్బీ!' అంటే ఏమనుకుంటాడో? 'అబ్బాయ్' అంటే? ఆ వ్యక్తి అబ్బాయో, అమ్మాయో నాకేం తెలుసు? ఛ...ఛ... పిచ్చి వూహ; ఈ అపరాత్రివేళ యీ నిర్జనారణ్య ప్రాంతంలో అమ్మాయి ఎలా వుంటుంది?

రివ్వుమని చలిగాలికూడా వీస్తోంది. ఇక తాత్సారం చేస్తే లాభంలేదు. ఆ దీపం మినుకు మినుకు మంటోందికూడా...

"ఏమండోయ్ ఎవరా వెళ్లేది? కాస్త నిలబడండి బాబూ!"

నా కంఠం ఎంతవరకు హెచ్చుస్థాయికి వెళ్ళగలదో, అంత పెద్దగానూ అరచి గొంతు నిమురుకున్నాను.

సరిగ్గా నా పిలుపు ఓ మైలుదూరం సులభంగా విన్పించవచ్చు, నిశ్శబ్ద నిశాసమయంలో! కానీ ఆ వెళ్లే వ్యక్తికి బ్రహ్మ చెముడో, తలపొగరో నాకైతే తెలియదుగానీ, మరికాస్త జోరుగా లాంతరు వూగిస్తూ వెళ్తున్నాడు.

ఆ దీపంవ్యక్తి ధర్మమా అని, నేనతణ్ణి కలుసుకోవాలనే తాపత్రయంతో, ఆయాసము మరచి త్వర త్వరగా నడిచాను.

అదిగో తెల్లగా కన్పిస్తున్న పెద్ద సున్నపు బట్టీ! ఇదే సరియైన త్రోవ! నాకీ సున్నపుబట్టీ బాగా గుర్తే. ఎలా ఐతేనేం, త్రోవతప్పలేదు, అంతే చాలు!

ఆ దీపంవ్యక్తి గబగబా సున్నపుబట్టీని సమీపించి, చుట్టూరా తిరుగుతూ హఠాత్తుగా బట్టీపైకి ఎక్కి తిరుగుతున్నాడు. కానీ నేను సమీపిస్తున్నకొద్దీ ఆ వెలుగు దీపంలా కాక, కాగడాలా మండుతున్న ట్లనిపిస్తోంది! విస్మయంతో మరింత దగ్గరగా వచ్చాను...బట్టీమీద వున్న వెలుగు హఠాత్తుగా తిరిగి నా కుడిచేతివేపు అరఫర్లాంగు దూరంలో చెట్ల మధ్యకు వెళ్లి మాయమయ్యింది.

ఏదో అనుమానం హృదయమంతా అలుముకుం దొక్కసారిగా! ఆ వెలుగేమిటీ? మనిషా? కాదా?

ఛ...ఛ...ఇంత చదువుకున్న నేను, విజ్ఞానశాస్త్రంలో పరిశోధనలు జరుపుతున్న నేను మూఢత్వాన్ని ఆశ్రయించటమా? ఎమ్. ఎస్‌సి. చదువుతున్న రోజులలో, క్లాస్‌మేట్సు అంతా పిక్నిక్‌కని వెళ్ళాం. గత స్మృతి వడివడిగా దృశ్యమై నా ముందు నిలిచింది క్షణంలో!

* * *

మేం తీసుకున్న బంగళాకు కొద్దిదూరంలోనే స్మశానం! అక్కడ వున్న వారం రోజుల్లోనూ షుమారు పది శవాలనైనా తగలబెట్టడం కళ్లారా చూశాము. దానికితోడు శర్మకూ, వేణుకూ అస్తమానూ హత్యలూ, శవాలు దయ్యాలను గురించి కబుర్లే తప్ప మరొకటి నోటంట రావటంలేదు.

లేడీ స్టూడెంట్సులో విమల, మీనాక్షి, శకుంతల, కామేశ్వరి మాత్రం ఎలాగో పళ్ళుభీకరానికి భయంలేనట్లు, నటించారు...కానీ వాళ్ళ చూపుల్లో కన్పిస్తున్న భీతి నాకూ తెలుసు! శర్మా, వేణూకూడా ఇది పసికట్టారు.

లలిత మాత్రం విని విని హడలిపోయింది. "మిస్టర్ శర్మా. నీకో నమస్కారం పెడతానయ్యా! ఆ వెధవ దయ్యాల కబుర్లు ఆపు. అసలే ఎదురుగా స్మశానం! పూటకో శవం తగలడుతోంది. దానికితోడు ఈ వెధవ పురాణాలు." అంటూ దూరంగా పోయి కూర్చుంది. కాని ఆవిడ భయం శర్మనూ, వేణునూ మరింతగా రెచ్చగొట్టింది.

నేనూ, కాంతారావూ, మధూ, శేఖర్ ఎంత వారించినా వినకుండా మరీ ఎక్కువగా సాగించారు దెయ్యాల కబుర్లు.

"పిక్నిక్ సరదా తీరింది నాకు! నేను మాత్రం రేపు వెళ్ళిపోతాను. మిస్టర్ గోపీకృష్ణా, నన్ను రైలెక్కించి ఈ స్మశానంలో మీరు బ్రతికున్నంతకాలమూ సరదాగా వుండండి. నా కభ్యంతర లేదు!" అంది లలిత కళ్ళనీళ్ళు పైకి రాకుండా ఆపుకోడానికి విఫలప్రయత్నం చేస్తూ, నాతో, చుట్టూ ఎవరూ లేకుండా చూసి.

నాకు జాలీ, ప్రేమా ముంచుకొచ్చాయి.

"లలితా! అలా నువ్వు భయపడేకొద్దీ వాళ్ళకు హుషారొస్తోంది. భయపడి పారిపోయావని గేలిచేస్తారు రేపు కాలేజీలో..."

నామాటలు పూర్తి కాకముందే లలిత అరిచింది: "చేస్తే చెయ్యనీ! నేనిక్కడో క్షణం వుండలేను గోపీ...!"

అంటూండగా మాకు కొద్దిదూరంలో హఠాత్తుగా చిన్నమంట కన్పించి ఆరిపోయింది!

"బాబోయ్! కొరివిదయ్యం!" వెర్రికేకపెట్టి నన్ను గట్టిగా తనచేతుల్తో చుట్టివేసి, స్పృహతప్పిపోయింది లలిత అల్లాగే.

మెల్లిగా వడిలోకి చేర్చుకుని తల నిమురుతూ కూర్చున్నాను. భయంతో అలా లలిత నన్ను హఠాత్తుగా పెనవేసుకుపోవటంతో, నా హృదయవీణ శృతి చేసి మీటినట్లయ్యింది! అందాకా హృదయంలో దాగివున్న అనురాగం ఉప్పొంగిందొక్కసారిగా!

"వహ్వా! వండ్రఫుల్ యాక్షన్! లాస్టీన్ - మీయిద్దరిలా మరెవ్వరూ నటించలేనంత చక్కటిపోజ్ వేసారు! ఏదిరా కెమేరా, మధూ!"

కాంతారావు మాటలు విని వులికిపడి చూచాను చుట్టూ. అంతా విరగబడి నవ్వుతూ నిల్చునివున్నారు! సిగ్గుతో కుంచించుకుపోయాను; కానీ అంతవరకూ వచ్చాక తడబడిపోవటం హాస్యాస్పదం!

"నోళ్ళు మూసుకోండిరా! అసలే బెదిరిపోయిందేమో, వెర్రికేకపెట్టి స్పృహతప్పిపోయింది లలిత!"

సంక్షిప్తంగా జరిగింది వివరించాను...

"స్పృహ లేదా?" నివ్వెరపోతూ, దగ్గరగా వచ్చి నిజమేనని తేల్చుకుని, సాయంపట్టారు మీనాక్షి, శకుంతలా!

శర్మ, వేణు చాలా నొచ్చుకున్నారు!

అరగంట తర్వాత లలిత కళ్ళు తెరిచింది! కానీ ఆ చక్కటి కళ్ళలో ఇంకా భీతి గూడుకట్టుకునే వుంది. పక్కనే కూర్చునివున్న నా చెయ్యి అలాగే నొక్కిపెడ్తూ 'కొరివి దయ్యం...' అంది అస్పష్టంగా.

"కొరువుల్లేవూ! దయ్యాలూ లేవు!"

"మరదేమిటి?" అలాగే హీనస్వరంతో అడిగింది.

"ఇంత చదువుకున్నావ్, ఆ మాత్రం తెలీదూ? ఇది స్మశానం! శవాలు కాలిపోయిం తరువాత ఎముకలు నేలలో వుండిపోతాయా? అవి కొంత కాలానికి సున్నపు పొడి (కాల్షియంగా) మారి భూమిలో కలిసిపోతాయి! గాలిలోని తేమ, భాస్వరం, కాల్షియం ఇవన్నీ కలిసి, భూమి లోని నెర్రలు (బీటలు) ద్వారా, మండి ఆరిపోతుంది! ముఖ్యంగా స్మశాన ప్రదేశాలలో అలా తరచూ జరుగుతూం టుంది. దాన్నే 'కొరివిదయ్యా'లని నిర్వచించారు కొందరు ప్రబుద్ధులు!"

నమ్మలేనట్లు చూచింది లలిత!

"నిజం లలితా!"

ఆనాటి మా ఇద్దరి అనుభవాన్ని పురస్కరించుకుని మధు 'కొరివిదయ్యం' అనే హాస్యపూరిత నవలిక వ్రాసి ప్రచు రించాడు. అంతటితో ఆగక అదే పుస్తకాన్ని మా వివాహ సందర్భంలో, వధువు లలితకు పెళ్ళి కానుకగా ఇచ్చాడు!

'లలితా అదో కొరివిదయ్యం!' అంటాను ఎప్పుడేనా హాస్యానికి దూరంగా గుంపుగా ఎగురుతూండే మిణుగురు పురుగులను చూపిస్తూ; దాదాపు లలితమీద వరిగిపోతూ!

'చాల్లెండి వేళాకోళం!' లలిత సుతారంగా కోప్పడుతుంది!

'ఏమయితేనేం? ఆ కొరివిదయ్యానికి నా ధన్యవాదాలు! మనల్నిద్దర్నీ భార్యాభర్తల్ని చేసేసింది! ఆ నాడు నువ్వలా నన్ను పెనవేసుకోకపోతే...'

'ఇక ఆపుతారా లేదా?' లలిత చిరుకోపం నాకు గిలిగింతలు పెట్టేస్తుంది!

'గు...గ్గూ...గ్గూ...గుగ్గూ...గ్గూ'

ఏదో పక్షి ఎలుగెత్తి అరుస్తోంది! గత స్మృతులు తెర మరుగయ్యాయి! ఎదురుగా చిన్న చిన్న పూరిళ్లు కన్పిస్తున్నాయి!

ఆ వెలుగును గురించి ఆలోచిస్తూ నేనింత దూరం వచ్చేశా నన్నమాట! ఆ నాడు లలితను సమాధానపరచ గలిగాను...కానీ ఈరో జెందుకో ఆ నాటి నా సమాధానాన్ని నా అనుభవంతో అన్వయింప జేసుకోలేక పోతున్నాను...... ఒహ్! ఈ చిన్న సంఘటనను గురించి ఇంత ఆలోచ నేమిటి? గబగబ నడిచాను...శేఖర్ నిద్రలో ఉలికిపడి లేచి అమాంతం నన్ను పట్టుకు కుదిపేశాడు.

"ఏమిటో ఈ ఆగడం గోపీ? జాబు వ్రాస్తే నేను బండి కట్టుక, సపరివారంగా నీకు ఎదురొచ్చి, సగౌరవంగా తీసుకు వచ్చేవాణ్ణి కదూ? ఈ చీకట్లో, చలిలో దోవెలా కనుక్కున్నావ్? భయం వెయ్యలేదూ? కాళ్ళు నొప్పెట్టలేదూ?" శేఖర్ మాటల్లో స్నేహామృతఝరి వెల్లువలై ప్రవహిస్తోంది! జాబు వ్రాసిన వైనం చెప్పాను.

"ఆఁ వ్రాశావా?" క్షణకాలం నివ్వెరపోయి, పోస్టల్ డిపార్టుమెంటునంతా ఓ అయిదు నిమిషాలు విమర్శించి, మరీ నొచ్చుకున్నాడు శేఖర్.

"వసంతా! మా గోపీ నా కోసం ఎలా వెతుక్కుంటూ వచ్చాడో చూశావా? పాపం అన్నంకూడా తినలేదు రాత్రి! పద! త్వరగా వెళ్ళి భోజనం ఏర్పాటు చెయ్యి!" అన్నాడు శేఖర్, తన భార్యకు నన్ను పరిచయం చేస్తూ...

"ఒద్దురా! ఇప్పుడేం ఆకలిగా లేదు." అన్నాను ఆవిడని ఆ అర్ధరాత్రి ఇబ్బందిపెట్టడం ఇష్టంలేక!

"కోతలు కట్టిపెట్టరా! సాయంత్రం అనగా బస్సు దిగి, అలవాటులేని నడక నాలుగుమైళ్ళు నడిచి, ఇంకా ఆకలిలేదంటే నమ్మటానికి, "కాల్షియంలోని భాస్వరం, గాలిలోని తేమ కలిసి మంట తయారయ్యింది గానీ, అది కొరివిదయ్యం కాదని చెబితే, నమ్మిన అమాయకురాలు లలిత అనుకున్నావా?"

త్రోవలో చూచిన తమాషా చెప్పాలనిపించింది. కానీ లోపల్నుంచి అప్పుడే భోజనానికి పిలుపు వచ్చింది!

2

మూడురోజులు సరదాగా గడిచిపోయాయి. తన పొలాలూ, పైర్లూ, పల్లెటూరి విశేషాలూ, వింతలూ అన్నీ చూపించాడు శేఖర్ నాకు. ప్రశాంతమైన ఈ వాతావరణంలో, సహజమైన ఈ జీవన విధానంలో, ఏదో తెలియని హాయి నిండి వుంది.

"రేపు వెళ్ళిపోతాను శేఖర్! మరి కాదనకు!" అన్నాను ఆరోజు సాయంత్రం.

"అదేమిట్రోయ్! వారం రోజులేనా...?"

"మా భర్తగారి అనుమతి లేదు ఒకటి... రెండోది మా శ్రీమతి నిరీక్షణ!"

"మీ భర్తగా రంతటి దుర్మార్గుడా?"

"అందరు పెద్ద ఆఫీసర్లలానే అతగాడికూడా తనకింద వున్న మా బోటివాళ్ళను కాస్త కఠినంగా చూడటం సరదా."

"ఉద్యోగధర్మంలో పతివ్రతవై పోయావన్నమాట?"

"బ్రతుకుతెరువుకోసం అలా నటించక తప్పటంలేదు మరి!"

"బావుంది, ఇక రెండో కారణం విన్న తరువాత మరి 'వుండమని' నీకు చెప్పకుండా నోరు కట్టుబడిపోయింది. సరే, ఈ రోజలా వెళ్ళొద్దాం రా. చక్కటి తమాషా చూపిస్తాను..."

శేఖర్, పక్కగ నేనూ నడుస్తున్నాం. నాలుగురోజుల క్రితం నేను నడిచి వచ్చిన త్రోవలోనే నడుస్తున్నాం... కొద్ది దూరంలో సన్నపుబట్టీ కన్పిస్తోంది. "ఇది ఊరి పొలిమేర" అన్నాడు శేఖర్.

"ఒరే శేఖర్, అదిగో బట్టీ! ఈ దారంటే నేను నడిచి వచ్చాను ... ఓ తమాషా చూచాను ... చెబుదామనుకుం టూనే మర్చిపోయాను..." అన్నాను ఉపోద్ఘాతంగా.

"అడవిలో నుంచి ఈ వెలుగు బట్టీ వరకూ వచ్చింది కదూ?" అన్నాడు శేఖర్ పెద్ద జ్యోతిష్కునిలా.

"అరె! నీ కెలా తెలుసు? దోవ తెల్సుకుందామని గొంతు చించుకొని అరిచాను... చివర కిదమిద్ధమని తెలుసుకోలేక పోయాను...."

"అదేసంగతి చెబుదామనీ, నీకు చూపిద్దామనీ పిల్చు కొచ్చాను. అదో, ఆ మర్రిచెట్టు క్రింద కూర్చుందాం పద" అన్నాడు శేఖర్.

సున్నపు బట్టీకి దాదాపు యిరపై గజాల దూరంలో పెద్ద మర్రిచెట్టు క్రింద ఇద్దరం కూర్చున్నాం ...... క్రమంగా సంధ్యాసమయం దాటి చీకటి మెల్లిగా ఆవరిస్తోంది.

"భయపడవు కదూ ?" అన్నాడు శేఖర్ నా వేపు చూస్తూ.

"భయమా ? నాకా ? మొన్న రాత్రి ఒంటరిగా యీ అడవిలోనుంచి నడచివచ్చాను తెలుసా ?" అన్నాను ధీమాగా.

"ఏదీ తెలియక ముందు ఆ రావటం వేరు. ఫలానా అని తెలిశాక ఝడుసుకోకుండా వుండటం వేరు."

"ఏమి టా ఫలానా ?" అన్నాను.

"అదుగో అటు చూడు..." శేఖర్ చెయ్యి చూపిన వేపు చూచాను. దూరంగా వున్న చెట్లలోనుంచి, సన్నని వెలుగు... మొన్న రాత్రి నా క్కనిపించిందే! సందేహం లేదు; వడివడిగా ఇటే వస్తోంది! "పరీక్షగా చూడు" అన్నాడు శేఖర్ తిరిగి.

ఈమారు బాగా కనిపిస్తోంది! షుమారు నేలకు ఏడెనిమి దడుగుల ఎత్తులో, శూన్యంలో, కేవలం కాగడాలాటి మంట మాత్రమే గాలిలో తేలివస్తోంది! "ఇది కలకాదుగదా ? శేఖర్ !" అన్నాను సన్నగా.

"ఊఁ !"

"ఇది కలకాదుకదా ?"

"గిల్లనా ?"

"కలకాదు ! ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాను ! ఆ మంట అలాగే బాగా తేలిపోతూ గాలికి ఆరిపోతునట్లు వెలుగుతూ సున్నపుబట్టీ దగ్గరకు వచ్చింది ! ఏమీలేదు ! ఉట్టి వెలుగు మాత్రమే !"

"సున్నపుబట్టీచుట్టూ రెండుమూడుసార్లు తిరిగింది ... హఠాత్తుగా సున్నపుబట్టీమీద కాస్సేపు వెలిగింది ! తిరిగి అడవికేసి తేలుతూ చరచర వెళ్ళిపోతోంది. చూస్తుండగానే

మరోసారి వచ్చింది! అలాగే తిరిగివెళ్ళింది! ఏమిటంటావ్ గోపీ?"

శేఖర్ సన్నగా నవ్వుతూ అడుగుతున్నాడు. ధ్వనిలో హేళన మిళితమైవుంది!

నరాలు బిగుసుకుని వున్న నాకు, శేఖర్ ప్రశ్న మరింత గగుర్పాటును కల్గించింది!

"ఏమిటోరా! అయోమయంగా వుంది!"

"భాస్వరం, గాలిలోని తేమ...కాదా?" శేఖరం ప్రశ్న!

"ఏమో...ఏమో..."

తిరిగీ ఆ వెలుగు బట్టీదగ్గరకొచ్చింది. ఈమారు ఊరివేపు సాగబోయి, బట్టీదాటి రాబోయింది. కానీ గిరుక్కున విసరనట్లు వెనక్కి వచ్చేసింది మళ్ళీ.

"ఈ వైజ్ఞానిక యుగంలో చాలామంది నీలానే ఇలాంటి విషయాల్ని తేలికగా తీసుకుంటారురా గోపీ! పల్లెటూరివాళ్ళ మూర్ఖత్వం క్రింద కూడా జమకడతారు...ఆ మధ్య మా వూరికి జమాబందికి తాశిల్దారూ, జనాభాలెఖ్ఖలకి ఓ సెన్సస్ ఆఫీసరూ ఒక్కమారే వచ్చారు. ఊళ్ళోజనంవల్ల ఈ కథ విన్నారు!"

* * *

"అంతాగాస్!" అన్నాడు తాశిల్దారు.

"గ్రామప్రజలు అమాయకులనుకుంటాగానీండి, కొత్తకొత్త ఫార్సులు కల్పించి బస్తీవాళ్ళను బోల్తా కొట్టించటంలో వాళ్ళకు వాళ్ళేసాటి!" అన్నాడు సెన్సస్ ఆఫీసరు.

"మీ ఉద్దేశ మేమిటి ?" అనడిగారుట మా నాన్నగార్ని.

"నేను నమ్మతాను !" అన్నారట ఆయన గంభీరంగా.

విరగబడినవ్వా రిద్దరాఫీసర్లూ ! "మీరేదో తెలివిగలవా రనుకున్నాం. ఇంతేనా !" అని ధ్వనించిం దానవ్వు !

"ఇదెవరో కల్పించి చేస్తున్న తమాషా ! అంతా ఒక్క దెబ్బలో విడదీస్తాం ఈ మిష్టరీ !" అన్నాడు తహశీల్దారు.

వంతపాడాడు సెన్సెస్ ఆఫీసరు !

"గ్రామ జనమంతా పోగయ్యా రా రోజు రాత్రి మర్రి చెట్టుక్రింద. చాలామంది వాదించారు. కానీ బస్తీబాబులు చెవిని పెట్టలేదు ; నాన్నగారు తటస్తంగా చూస్తూ వూరుకున్నారు.

చూస్తూండగానే వెలుగుతూ వచ్చేసింది. బట్టీచుట్టూరా తిరిగి, బట్టీమీదకెక్కి తిరిగీ అడవికేసి వెళ్ళింది. తిరిగీ వచ్చింది. బట్టీమీద నిశ్చలంగా వెలుగుతోంది. అదనుకోసం చూస్తూన్న ఆఫీసర్లిద్దరూ, చెరోగొట్టం నీళ్ళూ చిమ్మారు. అంతే ! మంట ఘుప్పుమంది. ఆఫీసర్లిద్దరూ వెర్రికేకలు పెట్టి, బట్టీ కిందకి దొర్లిపడ్డారు, అచేతనంగా. రెండుమూడు నిముషాల పాటు మంట వారిమీదనే, వారిని తాకుతూనే తిరిగింది... తిరిగి అడవికేసి వెళ్ళింది.

గ్రామస్తుల చేతి చలువతో వారంరోజులకు కాస్త కోలుకున్నారు. కానీ, తాశీల్దారు బస్తీకి వెళ్ళి తీసుకు తీసుకు చచ్చాడు - ఏదో అంతుబట్టని జబ్బుట ! ఈనాటికీ ఆ సెన్సెస్ ఆఫీసరు రాత్రిళ్ళు ఉలికిఉలికి పడ్తున్నాడు..."

శేఖర్ ఆగాడు.

"ఇంతకూ ఏమిటూ కథ శేఖర్! నాకంతా చిత్రంగా వుంది?'' అన్నాను.

"పొద్దుపోతోంది, ఇంటి కెళ్దాం పద. రాత్రికంతా వివరంగా చెబుతాను!" శేఖర్ లేచి నిల్చున్నాడు.

ఆతురత ఎక్కువగా వున్నా, కాదనలేక అనుసరించాను.

* * *

3

భోజనా లయ్యాక మేడమీదకు పిల్చుకెళ్ళాడు శేఖర్. కాస్సేపట్లో ఎవరో వృద్ధరైతు మేడమీదకు వచ్చాడు.

"రా కోటయ్యా! కూర్చో!" అన్నాడు శేఖర్.

ఆ కథేదో చెబుతా డనుకుంటున్న నా కా కొత్తవ్యక్తి ఆగమనం చిరాకును కల్గించింది.

"ఎందుకో కబురంపావుట చిన్నబాబూ! పొలంనుంచి రాగానే, మా ఆడోళ్ళు చెప్పారు..." అన్నాడు కోటయ్య!

కొద్దికొద్దిగా చలి ప్రారంభం అవుతోంది!

"ఇదిగో ఈయన నాతోపాటు చదువుకున్నాడు. మంచి స్నేహితుడులే! బట్టీదగ్గర వెలుగు చూసి, అదేమిటని ఒకటే అడుగుతున్నాడు! ఆ కథ నీ నోటితోనే చెబుతే బాగుంటుం దని, పిలిపించాను...'' అన్నాడు శేఖర్.

"ఈ మనిషికీ ఆ వెలుగుకూ సంబంధ మేమిటో ?" అనడగబోయాను.

కాని శేఖర్ త్రికాలజ్ఞుడిలా నవ్వాడు.

"ఇతగాడు ఆ వెలుగు తోటికోడలి మనవడు."

మరీ ఆశ్చర్యం!

"నువ్వు మొదలెట్టు కోటయ్యా." అన్నాడు శేఖర్.

కోటయ్య, నములుతున్న పొగాకు ఉమ్మివేసివచ్చి, కంబళి మరింత గట్టిగా కప్పుకుంటూ గొంతు సవరించుకున్నాడు. కోటయ్య కథ సాగించాడు...మన భాషలో ఆ కథ ఇదీ...

* * *

తిరుపతయ్యా, మంగయ్యా అన్నదమ్ములు - ఆకారంలోనే గాక ఒడ్డూ పొడవులలో కూడా. ఒక్క అచ్చులోనుంచి తీసినట్టుండేవారు. కానీ స్వభావాలలో ఇద్దరికీ ఎక్కడా పోలికలే లేవు. తిరుపతయ్య మాటా, మనసూ, నవ్వూ, కూడా స్వచ్ఛంగా సరళంగా స్ఫటికంలా వుండేవి.

మంగయ్య మాటకూ, మనసుకూ పొందికేలేదు... నవ్వులో ఏదో అర్థంకాని విషపురేఖ సన్నగా పొడసూపుతుంది.

కాని అన్నదమ్ములు ఒకరి కొకరు ప్రాణం ఇచ్చుకునే వారు. వున్న కాస్త పొలమూ దున్నుకుని గట్టిగా సంసారం సాగించటంలో 'సెభాష్' అనిపించుకున్నా రిద్దరూ.

తిరుపతయ్య భార్య మహాలక్ష్మి. పేరుకేకాదు, రూపాని కూడా లక్ష్మి! మంగయ్య భార్య బంగారమ్మకూడా తక్కువ

రూపసేం కాదుగానీ, మహాలక్ష్మితో సరితూగలేకపోయేది పక్కన నిలబెడితే! కుటుంబం పెరుగుతోంది! తిరుపతయ్యకు ముగ్గురు బిడ్డలు కలిగారు. నాలుగోమారు గర్భిణిగా వుంది మహాలక్ష్మి. బంగారమ్మ మొక్కులు ఫలించి, ఆవిడా నవమాసాలతో నిండుగా తిరుగుతోంది ఇంట్లో.

పాడీ పంటా, సిరీ సంపదా వృద్ధి అయ్యింది. సమిష్టి కుటుంబం చక్కగా సాగిపోతోంది.

తిరుపతయ్యా, మంగయ్యా చింతతోపు కొన్నారు.

సున్నపు బట్టీ వేశారు. చుట్టుపక్కల గ్రామాలకంతకూ, ఇదే బట్టీ కావటంవల్ల, మంచి గిరాకీ హెచ్చింది.

ఆరోజు...పాపిష్టి రోజు...

బట్టీనిండా సున్నపురాళ్ళు పేర్చి, క్రింద గూళ్ళలో చింతమొద్దులు పేర్చి, నిప్పంటించారు కూలీలు! తిరుపతయ్యకా రోజంతా వూపిరే సలుపలేదు పనితో... ఇంటికి అన్నానికి రావటానిక్కూడా తీరలేదు. కూలీలంతా ఇళ్ళ కెళ్ళారు...

"ఒరే మంగా! నిప్పు రేగుతుందేమో, చుట్టూ గుడిసెలున్నాయ్! నే నిక్కడే వుంటాను...నువ్వెళ్ళి అన్నంతిని, నాకూ ఇక్కడికే తీసుకురా!" అన్నాడు తిరుపతయ్యా, బట్టీకి కాస్త దూరంలో నులకమంచం మీద కూలబడ్తూ...

మళ్ళీ తిరుపతయ్యకేం గుబులు దొర్లిందో, "ఉండరా మంగా! నే నట్లా బయలు కెళ్ళొస్తాను. అటునుంచటు మన జొన్నచేలో పశువులు ఏవేనా పడుతున్నాయేమో చూసొ

స్తాను. కాస్త కాళ్ళ తిమ్మిర్లు తగ్గుతాయి. ఆనక నిన్ను పంపిస్తాను..." అన్నాడు లేస్తూ.

మంగయ్య మంచంమీద కూర్చుని అప్పుడప్పుడూ బట్టీ నుంటకేసి చూస్తున్నాడు. బట్టీ పైనుంచి సన్నపురాళ్ళు కువ కువ ఉడుకుతూ పొడిగా మారుతున్నాయి. సెగ కొడుతోంది. కాస్తదూరానికి మంచం లాక్కుని కూర్చున్నాడు.

ఇంటిదగ్గర మహాలక్ష్మి ఉదయంనుంచి భర్త భోజనానికి రాకపోవటంతో ఆరాటపడిపోయింది. గిన్నెలో అన్నం కూరా వేసుకుని, పిల్లలను తోటికోడలి కప్పగించి, బయల్దేరింది.

"ఈ చీకట్లో నువ్వెందు కక్కా ?" అంది బంగారమ్మ.

"ఫర్వాలేదులే బంగారూ, అన్నదమ్ము లిద్దరికీ పనిబడుంటుంది. నే పోయి, మంగయ్యను పంపిస్తాలే..." అంటూ నడక సాగించింది...

నడుస్తున్న మహాలక్ష్మి హృదయంలో కెరటాల్లా ఎన్నో ఆలోచనలు రేగుతున్నాయి. బంగారుకు బంగారంలాటి కొడుకు పుట్టాలి. పాపం, పెళ్ళయ్యాక ఎన్ని సంవత్సరాల తర్వాతో తిన్నగా దాని కడుపు పండింది. వాడికీ తన పెద్ద కొడుక్కిలానే, బంగారు మురుగులు చేయించాలి. తిరుపతి వెంకన్న పేరే తమ ఇంట్లో వాడుక. ఆ పేరే పెట్టాలి. బంగారు, మంగయ్య ఒట్టి అమాయకులు. ఏనాడూ తననుగానీ, అన్ననుగానీ ఎదురించలేదు.

మరో మూడు నెలలకు తనకూ ప్రసవ మౌతుంది. కానీ ఈసారి ఆడపిల్ల పుట్టాలి; ముగ్గురు కొడుకులున్నారు చాలు. ఆడపిల్లలేకుంటే ఇంటికి కళేవుండదట.

బట్టీ భగభగ మండటం అల్లంత దూరాన్నుంచే కన్పిస్తోంది మహాలక్ష్మికి. అడుగులు గబగబ వేస్తోంది. మంచంమీద కంబళి కప్పుకు కూర్చునివున్న మంగయ్యా దూరాన్నుంచే వచ్చే మనిషిని పోల్చుకున్నాడు....క్షణంలో అతని హృదయంలో ఏదో పైశాచిక భావం కదులాడి, అది ఇంతయి, అంతయి, భరించలేనంత దుర్భరమై కూర్చుంది. ఎన్నాళ్ళగానో అణచి పెట్టిన కోర్కెలు ఒక్కసారిగా బయటికి వచ్చాయి.

"అన్న వస్తే ?" అనే ఆలోచనకు మనసులోనే సమాధానం చెప్పుకున్నాడు.

"అతగాడు సిగ్గుగల మగవాడు...అరమైలు వెళ్లి, ఆ తర్వాత చేలోకి వెళ్లి, అక్కణ్ణుంచి తిరిగొచ్చేసరికి ఎంత లేదన్నా ఒక్క గంట పడుతుంది. వెళ్లిందీ ఇప్పుడేగా ?"

"ఆవిడమాటో ?" మనస్సు తిరిగీ ప్రశ్నించింది.

"హి ! ఆడది ఏం జేస్తుంది ? ఏడ్చి వూరుకుంటుంది. నలుగురికీ తెలిస్తే పరువుపోతుందని నోరు నొక్కుకుంటుంది. ఎందరిళ్ళల్లో ఇట్లాటి సంగతులు గుట్టుగా జరగటంలేదూ ?" మనసు పీక నొక్కాడు మంగయ్యా.

"ఎంత పనైతేమాత్రం వేళకు అన్నం తినాలనేది కూడా మర్చిపోయావా మరిదీ ?" మహాలక్ష్మి, మంచంమీద

కంబళి కప్పుకు అటుతిరిగి కూర్చున్నది భర్తే అనే భావంతో, అంది.

సమాధానం రాలేదు...

"అందుకే వచ్చాను... అన్నట్టు మంగ య్యేడీ? అన్నం బుట్ట, కిందకు దింపి, పక్కకువస్తూ అడిగింది మహాలక్ష్మి.

మరు నిముషంలో మంగయ్య కబంధహస్తాలు ఆమెను చుట్టుముట్టాయి.

ఒక్క సారి దిమ్మెరపోయి చూచింది మహాలక్ష్మి. అసలే గర్భవతి, అనుకోని సంఘటన. ఆయాసంతో, భయంతో, కోపంతో వణికిపోయింది క్షణకాలం.

"ఛీ...నీ జన్మ పాడుగాను. ఇదేం బుద్ధిరా ఛండాలుడా! వదలిపెట్టరా చచ్చినోడా."

అరుస్తున్న మహాలక్ష్మి నోరు నొక్కేశాడు మంగయ్య.

పైన నింగీ, క్రింద నేలా, పక్కన భగభగమండుతున్న బట్టీ - మహాలక్ష్మి బతుకు బుగ్గిపా లయ్యింది.

కొప్పు వూడి, పొడుగుపాటి వెంట్రుకలు చిందరవంద రగా వ్రేళ్ళాడుతున్నాయి. శరీరం కల్మశ భరితమై పోయింది. హృదయంలో భగభగ మంటలు రేగుతున్నాయి.

"గుట్టుగా వూరుకో. అల్లరి చేస్తే నీకే మోసం!" మంగయ్య మాటలు మరోసారి శూలాల్లా గుచ్చుకున్నాయి.

"ఊరుకోనురా, ఊరుకోను; నా శిగ ఊడదీశావ్; నీ పెళ్ళాం శిగ తరిగే రోజు లొచ్చాయ్. నా ఒళ్లు పాడుచేశావ్.

నీ ఇల్లు గుల్లకావటం చూస్తావ్. నన్ను నాశనం చేశావ్. నిన్ను నిలువునా ... నిలువునా ..." శివమెత్తిన గ్రామదేవతలా చిందులు త్రొక్కుతోంది మహాలక్ష్మి!

"చాల్లే, అల్లరి చెయ్యకు...అదుగో దూరాన అన్నొస్తున్నాడు." అటువేపు చూచింది మహాలక్ష్మి. భర్త చేతులో బరిసెతో వస్తున్నాడు.

వెంటనే మండుతున్న చింతమొద్దు తీసింది...

"చావు పాపిష్టోడా." వెంటబడ్డ మహాలక్ష్మిని తప్పించుకోటానికి అడవిలోకి పరుగుతీశాడు మంగయ్య.

అర్థంగాని తిరుపతయ్య భార్యను పట్టుకోపోయాడు. అవతల అడవిలో తన శత్రువు, మధ్య భర్త! ఇవతల తను.

ఈ పాడు శరీరం తనభర్త ముట్టుకోగూడదు...

"ఏమిటి మహాలక్ష్మి?" ఎలుగెత్తి అరుస్తూ దగ్గరికి వచ్చేశాడు తిరుపతయ్య.

"అక్కడే ఆగు మాఁవా!"

వెనక్కు నడుస్తూనే జరిగిందంతా చెప్పింది మహాలక్ష్మి. "మైలపడ్డ ఈ బతుకు నా కొద్దు...కానీ నా కసి చచ్చి సాధిస్తాను."

తిరుపతయ్య వాదించబోయేలోపలే మహాలక్ష్మి బట్టీ మీద కెక్కింది. రెప్పపాటు కాలంలో లోపలికి దూకేసింది. క్షణంలో మహాలక్ష్మిరక్తమూ, ఆమె తియ్యని కలలకు రూప

మైన పొట్టలోని పసికందూ కాలి, ఉడికి, దుర్భరమైన వాసన గుప్పున వచ్చింది.

కళ్లు చింతనిప్పు లయ్యాయి. అడవిలో నక్కి కూర్చుని వున్నాడు మంగయ్య. బరిసె ఎత్తాడు తిరుపతయ్య.

మరదలు స్మృతిలో మెదిలింది. నిండుగా పుట్టిలా అమాయకంగా తిరిగే బంగారు?

"ఛీ..." ముఖాన ఉమ్మి, తిరిగి వచ్చాడు తిరుపతయ్య.

ఊరంతా పోగయ్యారు. బట్టీ ఆర్పారు. మహాలక్ష్మి మెళ్ళో నాను బంగారు ముద్దయి దొరికింది.

కానీ అందరూ చూస్తుండగానే, ఆర్పిన బట్టీలోనుంచి లేచిన మంట, అడవికేసి పరుగెత్తింది! అంతా దిగ్భ్రాంతి చెందారు.

మళ్ళీ వూరికేసి వెళ్ళటమూ చూశారు.

అంతే! రెండు కుటుంబాలు వేరుపడిపోయాయి.

ఎట్లాగో బిడ్డలను పెంచుకున్నాడు తిరుపతయ్య.

అడవిలోనుంచి తిరిగివచ్చిన మరుక్షణం మంచమెక్కాడు మంగయ్య. కళ్లు తెరిచినా, మూసినా మహాలక్ష్మి జుట్టు విరబోసుకొని తలమీద మండుతున్న చింతమొద్దు పెట్టుక, "నిన్ను నిలువునా...నిలువునా..." అంటూ మంచంచుట్టూరా తిరుగుతున్నట్లు కన్పిస్తోంది.

"అదిగో వదిన..." ప్రతిక్షణమూ ఉలికిపడడమే. కడుపులో కాలుస్తున్న బాధ, తలపగిలేపోటు, వెన్ను విరిగే నొప్పి, శరీరమంతా వాతలేస్తున్నట్లు బాధ.

"అమ్మో, అబ్బా," అన్న నోరు మూతపడలేదు మంగయ్యకు.

చావబోయి బ్రతికిన బంగారుకు మగపిల్లాడు పుట్టాడు. కానీ వాడికి కళ్ళూ, ముక్కూ చెవులూ ఏవీ లేవు.

"దయ్యబ్బిడ్డ!"

బ్రతికుండగానే వాణ్ణి పూడ్చేశారు అమ్మలక్కలు - ఉంటే అరిష్టమని.

వరుసగా ఆరు కాన్పులు కన్నది బంగారు. ఏ ఒక్క బిడ్డా సవ్యంగా పుట్టలేదు.

తిరుపతయ్య పెద్దకొడుకు వ్యాపారంలో వేలు గడించాడు. మిగతా ఇద్దరూ కూడా, ఆర్జనపరు లయ్యారు. మహలక్ష్మిలేని లోటుతప్ప ఆ ఇల్లు కళకళలాడుతూనే వుంది.

"అక్కా నేను నీకేం చేశాను. నా మొగుడు చేసిన పాపిష్టి పనికి నన్ను చంపుతావా ? నా బిడ్డలేం చేశారు నిన్ను?"

సున్నపుబట్టీ దగ్గర పడి దొర్లిదొర్లి ఏడ్చింది బంగారు ఏడవసారి, మరి నాలుగురోజుల్లో పురుడొస్తుందనగా.

ఈసారి మగపిల్లాడే. అన్ని అవయవాలూ వున్నాయి. కానీ వాడు పుట్టిన పదిరోజులు తిరక్కముందే, 'తండ్రికోసం పుట్టినబిడ్డ' అనిపించుకున్నాడు.

పెరట్లోకి వెళ్ళిన మంగయ్యకు ఎదురుగా మండుతున్న శిగలతో మీదిమీదికి వస్తున్న మహాలక్ష్మి కన్పించింది.

అంతే, గావుకేక పెట్టి, గుండెపగిలి చచ్చాడు మంగయ్య.

దినదిన గండంతో పెరిగాడు బంగారు కొడుకు వెంకయ్య. ఎలాగో పెళ్ళి చేసింది బంగారమ్మ కొడుక్కు! కానీ మళ్ళీ అదేవరస! తిరుపతయ్య మనమళ్ళతో మనవరాళ్ళతో ఆడుకుంటున్నాడు!

తన కోడలు నాలుగుమార్లూ కన్న బిడ్డలు నలుగురూ పురిట్లోనే పోయారు! తిరిగీ బట్టీదగ్గరికి వెళ్లి ఏడ్చించింది బంగారు.

ఐదోసారి పుట్టిన కోటయ్య బతికాడు.

కాస్త ఊహ తెలిసింతర్వాత, బంగారమ్మ, మనవణ్ణి దగ్గర కూర్చోబెట్టుకుని, తాతాయ్య చేసిన ఘనకార్యం విడమరచి చెప్పింది. గుర్తుగా రాత్రిళ్ళు ఇంటిచుట్టూ తిరిగే వెలుగును చూపింది.

కోటయ్య - గుణానికీ, పోలికలకూ కూడా పెద్ద తాతయ్యలాటివాడు. అసలుతాత ఆకారమూ, పెద్దతాత గుణమూ వచ్చా యతడికి. పెరిగేకొద్దీ కోటయ్య నందరూ, 'తిరుపతయ్యా' అనటం మొదలెట్టారుకూడా. బంగారమ్మ కూడా చనిపోయింది.

"పెద్దవ్వా! మా తాతయ్య చేసిన వెధవపనికి నేను నీ కాళ్ళమీద పడతాను. పెద్దవ్వా! నీ బిడ్డలూ, నీవాళ్లూ లక్షణంగా వున్నారుకదా? ఇంకా మామీద వైరమెందుకు పెద్దవ్వా?

పంటల్లేవు! అప్పులు! దరిద్రం! జబ్బులు! ఇన్నిటితో మమ్మల్ని హింసపెడుతూకూడా ఇంకా మా ఇంటి చుట్టూరా తిరుగుతున్నావా? నన్ను చంపా లనుకుంటున్నావా? కానియ్యి, అంతటితో నీ పగ చల్లారేట్టయితే ఇప్పుడే ఇక్కడే చంపెయ్యి నన్ను. ఇక వూళ్ళోకి అడుగెట్టొద్దు...జనమెట్లా భయపడుతున్నారో చూశావా? వాళ్ళేం చేశారు నిన్ను? నన్ను చంపి నీ వైరం తీర్చుకుని ఇక ఈ పొలిమేర దాటి వూళ్ళోకి రావద్దు...సరా?"

కోటయ్య బట్టీదగ్గర అట్లాగే పడుకున్నాడా రాత్రంతా. ఆ వెలుగాతని ప్రక్కకు వచ్చింది. కించిత్తు సెగకూడా వెయ్యి లేదతనికి. పైగా ఎవరో శరీరమంతా వాత్సల్యపూరితంగా నిమిరిన ట్లనుభూతి చెందాడు.

మర్నాడు ఊరి పొలిమేర దాటిరాలేదా వెలుగు.

మరి కోటయ్య కికే కష్టాలూ కలుగలేదు. పంటలు తిరిగీ పండాయి. బాకీలు తీరాయి. నిలదొక్కుకుని, కుటుంబంలో నలుగురూ కూడారు—పిల్లా, జెల్లా, పశువులూ.

కానీ తనను తప్పించుకుపోయిన మంగయ్య అడవిలో దాక్కున్నాడు. ఆ అడవిమీద ఆవిడ కేమిటో కసి కసిగా తెల్లవార్లూ అలా అడవిలోకీ బట్టీదగ్గరకూ తిరుగుతూనే వుంటుంది. ఎవర్నేమీ చెయ్యదు...ఎవ్వరికీ హాని తలపెట్టదు... మహాలక్ష్మి నీనాడూ దేవతలానే కొలుచుకుంటున్నారు...

బట్టీచుట్టూరా, చుట్టుప్రక్కల గ్రామ ప్రజలు బిడ్డల క్షేమంకోసం, బిడ్డలకోసం, మొక్కుతూ తిరిగిపోతుంటారు పగలు.

* * *

"ఒక్కటి మాత్రం బాధ బాబూ ! ఇంకా ఎన్నేళ్ళు ఆ జీవాత్మ పాపం అట్లా వానకు గాలికి కొట్టుకులాడాలో ! ఎంతైనా కడుపులో బిడ్డను చంపిన దోషం ఆమెకూ అంటు కుందిగదు బాబూ ! అది పరిష్కార మయ్యేవరకూ అట్లా కొట్టుకులాడుతుండాల్సిందే గాఁవాలు మా పెద్ద వ్వ," అన్నాడు కోటయ్య కథ ముగిస్తూ.

శరీరమంతా రోమాంచిత మయింది.

మేడమీద నిల్చుంటే దూరంగా మినుకుమినుకుమంటూ చరచర తిరుగుతున్న వెలుగు స్పష్టంగా కన్పిస్తోంది.

"వస్తాను బాబూ !" కోటయ్య వెళ్ళిపోయాడు.

"అదేమిట్రోయ్ అలా కొయ్యబారిపోయావ్ ? కొంప దీసి భయపడ్డావేమిటి వింటూ ?" అన్నాడు శేఖర్ నన్ను కుదుపుతూ.

"ఆ ! నిజంగానే భయమేసిందిరా శేఖర్. ఈ కథ ముందుగా తెలిసివుంటే, నే నా రోజు అడవిలో అడుగుకూడా పెట్టేవాణ్ణికాదు." అన్నాను గడ్డకట్టిన శరీరాన్నీ, మనసునూ మామూలు స్థితిలోకి తెచ్చుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

"సర్లే. ఇప్పుడు చెప్పరా శేఖర్, భాస్వరం..."

"లేదు లేదు..."

మర్నాడు బండిలో శేఖర్ తో బాటు బయల్దేరాను.

సున్నపు బట్టీ నిటారుగా నిల్చుని తనలో ఎంతో బాధనూ, గాధనూ దాచుకుని వున్న ట్లనిపించింది నాకు.

లలిత కంతా చెప్పాను.

"నమ్మలేకుండా వున్నాను." అంది బిక్కుబిక్కుమని చూస్తూ.

"నిజమే మరి; ఈ వైజ్ఞానిక యుగంలో కూడా ఇలాటివి కొన్ని నమ్మలేని నిజాలున్నాయ్." అన్నాను లలిత భయంతీర్చే ప్రయత్నంతో.